

в однаковій кількості, що дозволить компенсувати втрати від однієї угоди прибутками за протилежною.

З метою підвищення ефективності методів управління валютним ризиком доцільно використовувати угоди своп, сутність яких полягає в одночасному здійсненні протилежних за змістом угод – угоди спот та строкової угоди форвард з однаковою валютою в однакових обсягах, що дозволяє утримувати валютну позицію закритою.

Прискорений розвиток строкового сегменту валютного ринку та системи інструментів страхування валютних ризиків сприятиме швидкому зростанню валютних операцій банків України, створенню якісно нових методів хеджування ризиків, забезпечення стабільного функціонування валютного ринку. Вирішення сучасних питань, що стоять перед посткризовим розвитком валютного ринку України, дозволить визначити основні макроекономічні чинники, що впливають на його стан, та виокремити шляхи забезпечення валютної стабільності, мінімізації валютних ризиків.

Література

1. Белінська Я. В. Проблеми валютно-курсової стабільності в Україні // *Актуальності проблеми економіки*. – 2009. – №8. – С. 200 – 207.
2. Береславська О. Чинники курсової стабільності в Україні // *Вісник Національного банку України*. – 2009. – №2. – С. 8-14.
3. Коптюк О. *Фізика сучасної грошової системи та перспективи її розвитку* // *Вісник Національного банку України*. – 2008. – №9. – С. 16-19.

УДК 336.226.322.001.73(477)

Римар О. Г. – викладач кафедри фінансів Нововолинського факультету Тернопільського національного економічного університету

Процес реформування ПДВ в посткризовий період України

Сучасний стан економіки України визначається складними трансформаційними процесами, які характеризуються реформуванням у всіх сферах держави, зокрема, і податкової системи.

Традиційно, податки вважаються вагомим фінансовим регулятором економічних процесів. Через податкове регулювання економіки, шляхом зміни обсягу податкових надходжень, ставок податків, форм та методів оподаткування, застосування податкових пільг, держава може суттєво впливати на процес розподілу і перерозподілу ВВП між окремими секторами економіки та регіонами. Важливого значення у цьому процесі, як вагомому наповнювача доходної бази бюджету, набуває податок на додану вартість.

Найновітніші дослідження, щодо податкової тематики висвітлені у працях та доповідях провідних науковців, фахівців, політиків, а саме М. Я. Азарова [1], В. М. Мельника [2], А. Соколовської [4], В. Тропіної [3] та інших. Кожен із них надав чіткі рекомендації, щодо встановлення ставки податку, спрощення механізму його нарахування, однак, не достатньо глибоко було проаналізовано сам порядок його стягнення та врегулювання механізму бюджетного відшкодування.

А. Соколовською акцентовано увагу на відмові від радикального зниження ставки і запропоновано зниження ставки ПДВ до 18%, за умов необхідного скорочення податкових пільг, з метою зменшення нерівномірності оподаткування різних суб'єктів господарювання[4].

В.Тропіна пропонує запровадити диференціацію ставок ПДВ. У розрізі товарів першої необхідності та широкого вжитку. На думку автора, це сприятиме вирівнюванню податкового навантаження в Україні, і зменшенню його тиску на групи населення з різними доходами[3].

Збереження існуючої ситуації при незначному зменшенні ставки ПДВ пропонує варіант Податкового кодексу підготовлений Міністерством фінансів України.

Актуалізується питання оптимізації механізму ПДВ на всіх стадіях. Зокрема на стадіях його адміністрування та відшкодування з бюджету, удосконалення та спрощення процедур обчислення, нарахування та сплати для платників податку.

Аналіз вітчизняних наукових праць та джерел[1,3] дозволяє узагальнити існуючі суттєві проблеми адміністрування ПДВ, зокрема:

- нестабільність та громіздкість чинного законодавства України у сфері ПДВ;
 - високий рівень ставки(20%) та діючий порядок відшкодування ПДВ з бюджету призводить до відволікання у платників податку значних сум власних оборотних коштів;
 - наявність великої кількості надання пільг, цільове призначення яких є непрозорим, а процес контролю – складним;
 - виникнення низки непорозумінь між платником податку і податковим органом;
 - виникнення нових тінєвих схем маніпулювання податковим законодавством та ін.
- Українським законодавством передбачені різні способи відшкодування ПДВ, зокрема:

- зарахування бюджетного відшкодування у рахунок майбутніх платежів з ПДВ;
- перерахування грошових коштів з бюджетного рахунку на банківський рахунок платника ПДВ;
- видача на суму бюджетного відшкодування казначейського чека.